

NÁRODNÍ
MUZEUM

30 ROKOV TAKTILNÉHO VYSTAVOVANIA (NIELEN) PRE NEVIDIACICH A SLABOZRAKÝCH NÁVŠTEVNÍKOV MÚZEÍ

MOŽNOSTI PRÍSTUPOV A REALIZÁCIÍ

CENTRUM PRO PREZENTACI
KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

TAKTILNÉ VYSTAVOVANIE V ČESKEJ REPUBLIKE

- **1983:** FRANCÚZSKE UMENIE 19./20. storočia
Národní galéria v Prahe, Šternberský palác
- **1988/89:** ČESKÉ SOCHÁRSTVO 19./20. storočia
Národní galéria v Prahe, zámok Zbraslav
- **1992:** DOTYKY PRAVEKU A ANTIKY,
Národní múzeum a Archeologický ústav Akadémie vied
Českej republiky

CIEĽ PRÍSPEVKU

- Možnosti taktilného vystavovania v múzeách a galériách
- Základné typy taktilných expozícií a výstav
- Niekoľko doplňujúcich poznámok k taktilnému vystavovaniu

NÁVŠTEVNÍCI S PORUCHAMI ZRAKU V ČOM SÚ INÍ

**K NEVIDIACIM NÁVŠTEVNÍKOM NIE JE MOŽNÉ
PŘISTUPOVAT Z POHLADU NÁVŠTEVNÍKOV,
KTORÍ VIDIA**

VIDIACI ← PRÍJEM INFORMÁCIÍ → NEVIDIACI

80%-90% ZRAKOM ↔ SLUCHOM, HMATOM, ČUCHOM
POZNÁVANIE CHUŤOU

OD CELKU K DETAILU ↔ OD DETAILOV K CELKU

PRÍCHOD DO MÚZEA

SAMOSTATNE ↔ S VIDIACIM SPRIEVODCOM

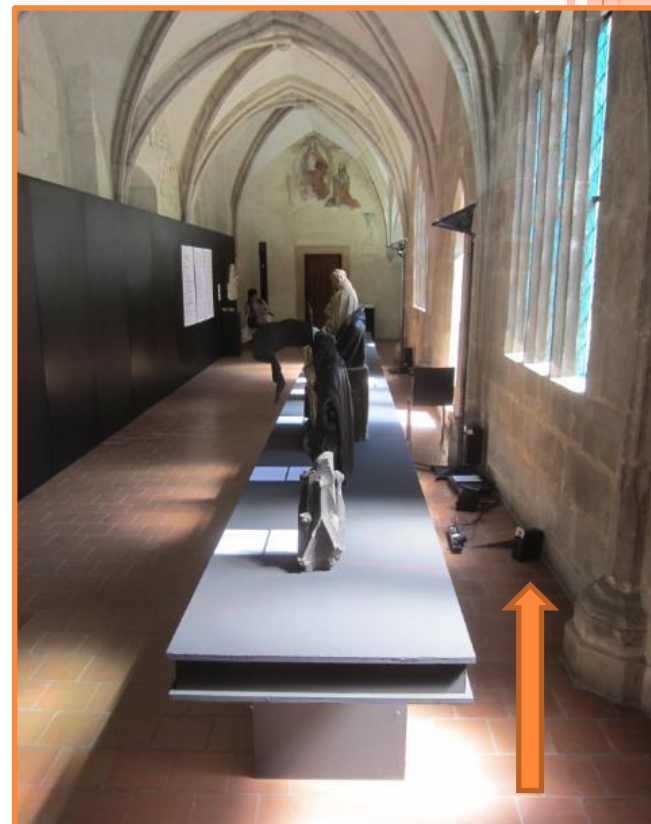
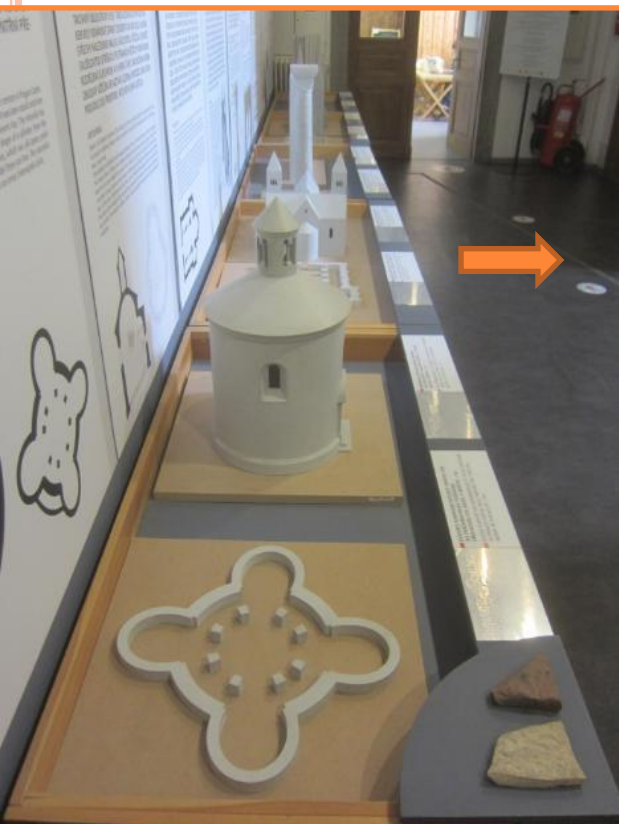
KEDYKOL'VEK ↔ CIELENE, S PRÍPRAVOU

→ **PREHLIADKY EXPOZÍCIÍ, VÝSTAV A EXPONÁTOV** ←

OBVYKLE BEZ VÝKLADU ↔ SO SLOVNÝM VÝKLADOM

I. TAKTILNÉ VÝSTAVY PRE NEVIDIACICH

- EXPOZÍCIE A VÝSTAVY PRIPRAVOVANÉ CIELENE PRE NEVIDIACICH A SLABOZRAKÝCH NÁVŠTEVNÍKOV
- **METODIKA TERÉZIE HRADILKOVEJ A VLADIMÍRY SÝKOROVEJ V PUBLIKÁCII DOTÝKEJTE SE PROSÍM!**

II. EXPOZÍCIE HAPTICKÝCH EXPONÁTOV AKO INTEGRÁLNA SÚČASŤ EXPOZÍCIÍ MÚZEÍ

- EXPOZÍCIE, U KTORÝCH SA **OD ZAČIATKU PRÍPRAVY** POČÍTA SO ZAPOJENÍM HAPTICKÝCH EXPONÁTOV
- **CIEĽOVÁ SKUPINA:** ZRAKOVO ZNEVÍHODNENÍ A ICH VIDIACI SPRIEVODCI, ZMIEŠANÉ SKUPINY NÁVŠTEVNÍKOV
- **EXPONÁTY:** KONCENTROVANÉ DO NIEKOĽKÝCH MIEST V EXPOZÍCII, ALEBO ROZMIESTNENÉ VOĽNE, JEDNOTLIVO, ROZPTÝLENE, V CELOM PROSTORE EXPOZÍCIE
- **HAPTICKÝ PLÁN** S VYZNAČENÍM EXPONÁTOV PRE TAKTILNÚ PREHLIADKU, POPISY V BRAILLOVOM PÍSME
- **AUDIOGUIDY** S POPISNÝM VÝKLADOM, LEKTORSKÝ VÝKLAD, **KOMENTOVANÉ PREHLIADKY**
- MOŽNOSŤ INŠTALOVANIA **VODIACÍCH LÍNIÍ**, PRÍPADNE **„VAROVNÝCH PÁSOV“** PRED STOLY S EXPONÁTMI

EXPOZÍCIE HAPTICKÝCH EXPONÁTOV AKO INTEGRÁLNA SÚČASŤ EXPOZÍCIÍ MÚZEÍ

III. EXPOZÍCIE TAKTILNE SPRÍSTUPŇUJÚCE ARCHITEKTÚRU MÚZEÍ

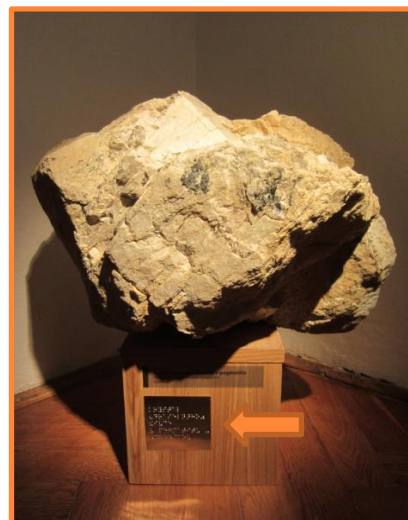
- **SPRÍSTUPNENIE ARCHITEKTÚRY, VONKAJŠEJ A VNÚTORNEJ VÝZDOBY: MODELY, ORIGINÁLNA VÝZDOBA A JEJ REPLIKY**
- PREZENTÁCIA MALIARSKEJ VÝZDOBY JEJ **3D REPLIKAMI**
- HAPTICKÝ MODEL, PLÁN MÚZEA S UMIESTNENÍM EXPONÁTOV
- POPISY V BRAILLOVOM PÍSME, VODIACE LÍNIE, „VAROVNÉ PÁSY“, AUDIOGUIDY S POPISNÝM VÝKLADOM / SPRIEVODCI
- **SLABOZRAKÍ NÁVŠTEVNÍCI: FILMY ZACHYTÁVAJÚCE VZDIALENÉ DETAILS BUDOV, INTERIÉROV A ICH VÝZDOBU**

IV. INTERAKTÍVNE EXPOZÍCIE UPRAVENÉ PRE NÁVŠTEVNÍKOV S PORUCHAMI ZRAKU

- **SPOLOČNÉ PREHLIADKY VIDIACICH A NEVIDIACICH**
- **EXPOZÍCIE PRE VŠETKY ZMYSLY: ŽIVÁ, NEŽIVÁ PRÍRODA, HISTÓRIA, REMESLÁ, UMENIE, KAŽDODENNOST ŽIVOTA**
- **ÚPRAVA EXPOZÍCIÍ PRE NEVIDIACICH NÁVŠTEVNÍKOV, NÁZVY EXPONÁTOV A INFORMÁCIE V BRAILLOVOM PÍSME, VYUŽITIE AUDIOGUIDOV S POPISNÝM VÝKLADOM, VÝKLAD LEKTOROV**
- **VYŠŠÍ POČET HAPTICKÝCH EXPONÁTOV, NEŽ MAX. 30**
- **VÝBER EXPONÁTOV, U KTORÝCH NEHROZÍ ŽIADNE ZRANENIE**

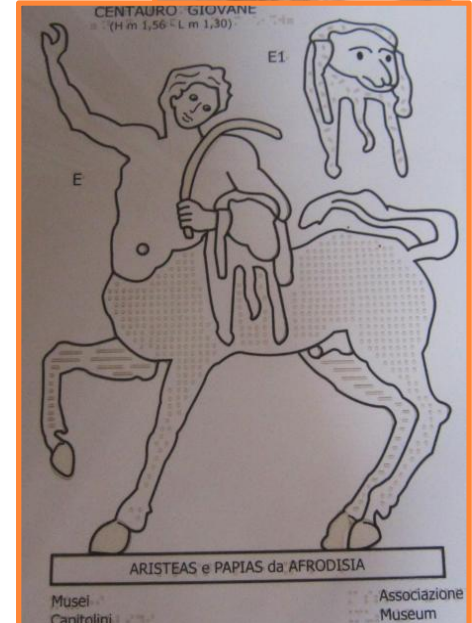
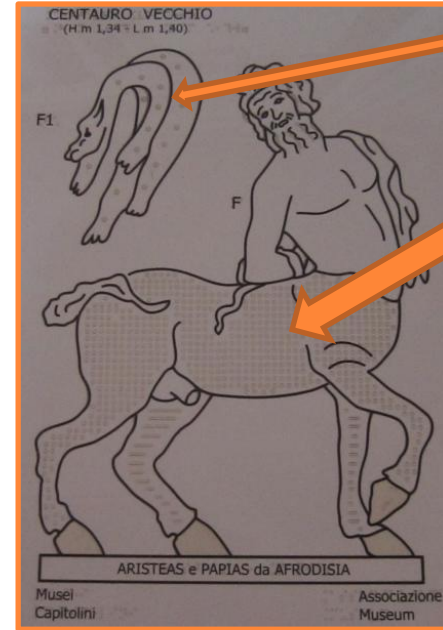
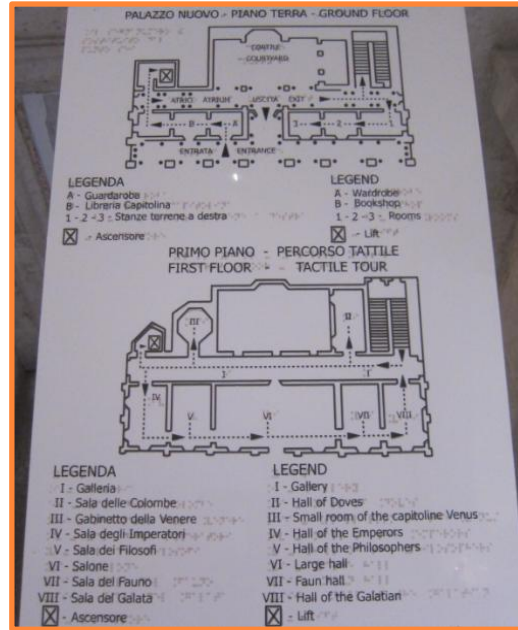
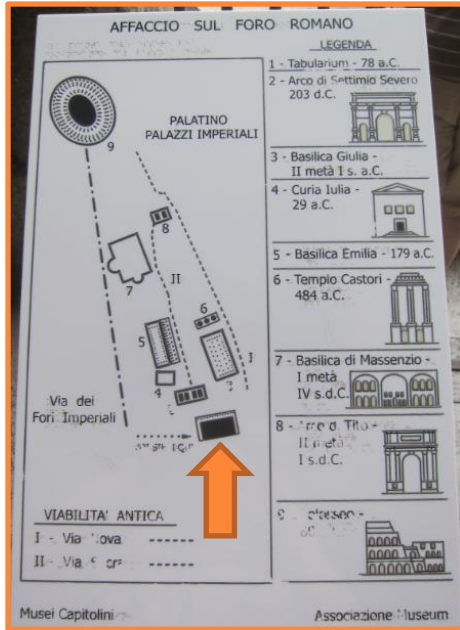

V. EXPOZÍCIE S EXPONÁTMI URČENÝMI K TAKTILNEJ PREHLIADKE

- „EXISTUJÚCE EXPOZÍCIE“ DODATOČNE DOPLNENÉ SÚBOROM EXPONÁTOV PRE TAKTILNÉ POZNÁVANIE
- OBVYKLE (KAMENO)SOCHÁRSKE DIELA OD ANTIKY AŽ PO SÚČASNOSŤ
- REPRODUKČIE ORIGINÁLNYCH DIEL, ALEBO ICH ČASTÍ 1 : 1
- ORIGINÁLNE DIELA (rukavice)
- PRE VŠETKÝCH, ALEBO LEN PRO ZRAKOVO POSTIHNUTÝCH
- RELIÉFNE KRESBY EXPONÁTOV
- HAPTICKÝ PLÁN MÚZEA, POPISY V BRAILLOVOM PÍSME, AUDIOGUIDY
- ŽIADNE VODIACE LÍNIE NA PODLAHE

V. KAPITOLSKÉ MÚZEÁ V RÍME

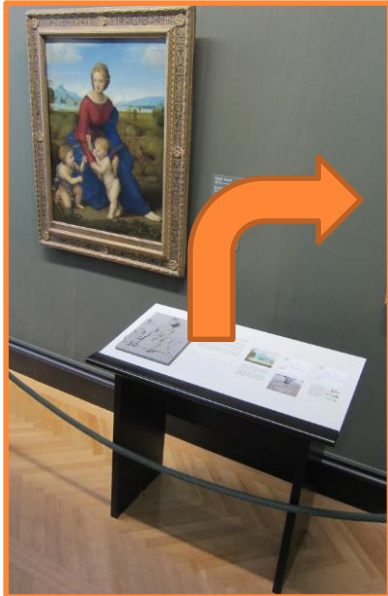
VI. PREZENTÁCIA MATERIÁLOV POUŽÍVANÝCH PRE ZHOTOVENIE VYSTAVENÝCH EXPONÁTOV

- **PREDSTAVENIE SUROVÍN A MATERIÁLOV**, S KTORÝMI PRACOVALI SOCHÁR, ZLATNÍK, MEDIKOVÁČ, KRAJČIR, OBUVNÍK, STOLÁR, HRNČIAR, EMAILÉR, SKLÁR, PEKÁR...
- KAMEŇ, POLODRAHOKAMY, DREVO, DRAHÉ A FAREBNÉ KOVY, TEXTIL, PERLY, PERLEŤ, EMAIL, SLONOVINA, KOSŤ
- **PREDSTAVENIE POSTUPOV** UMELECKEJ A REMESELNEJ PRÁCE A POUŽÍVANÝCH NÁSTROJOV A POMÔCOK...

VII. VRCHOLNÉ DIELA PREZENTOVANÉ TAKTILNE

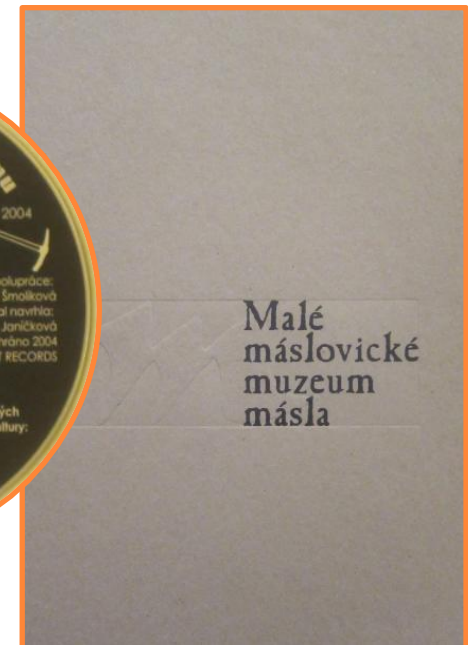
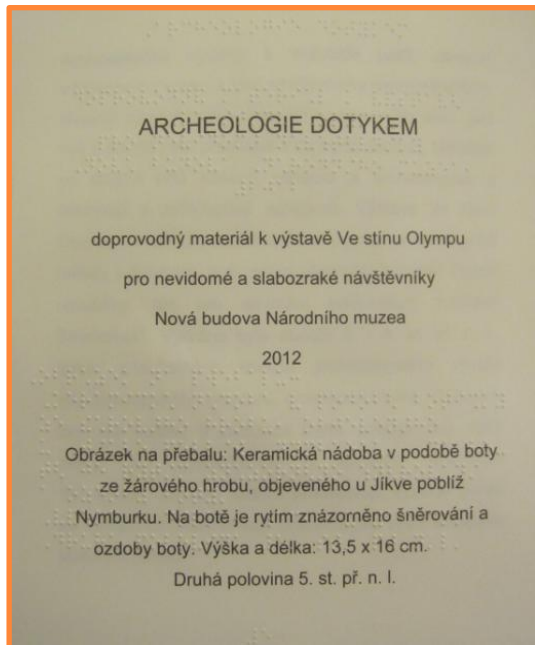
- **PRVÝ KROK K TAKTILNÉMU VYSTAVOVANIU V MÚZEU**
- **EXISTUJÚCE EXPOZÍCIE DODATOČNE DOPLNENÉ ZATIAĽ LEN JEDNÝM HAPTICKÝM EXPONÁTOM**
- **PODROBNÉ INFORMÁCIE V BRAILLOVOM PÍSME A VO ZVÄČŠENEJ ČIERNOTLAČI, REPRODUKČIE DETAILOV**
- **ZVUKOVÁ INFORMÁCIA, AUDIOGUIDY, VÝKLAD LEKTORA**
- **VYZNAČENIE EXPONÁTU NA HAPTICKOM PLÁNE MÚZEA**

SPRIEVODNÉ MATERIÁLY

- **KATALOGY:** BRAILLOVO PÍSMO, ZVÄČŠENÁ ČIERNOTLAČ, TAKTILNÉ ILUSTRÁCIE VÝBERU EXPONÁTOV, DÔLEŽITÝCH DETAILOV – **REŠPEKTOVANIE VEKU CIEĽOVEJ SKUPINY**
- **PRACOVNÉ LISTY:** POCHOPENIE PREZENTOVANEJ TÉMY, ÚLOHY, OTÁZKY, DOPLŇUJÚCE ÚDAJE K VÝSTAVE
- **AUDIO NAHRÁVKY:** DOPLNENIE VÝSTAVY, POPISNÉ PREDSTAVENIE TOHO, ČO NEJDE TAKTILNE VYSTAVOVAŤ

VODIACI – ASISTENČNÍ – PSI

- POHYB NA VEREJNOM PRIESTRANSTVE:
S POMOCOU **BIELEJ PALICE**
V DOPROVODE **VODIACEHO ASISTENČNÉHO PSA**
- VODIACI PES V MÚZEU – **ANO** – nekričí, nedotýka sa vystavených exponátov a vitrín, nebehá sem a tam
- NEAGRESÍVNE PLEMENÁ, PREVERENÝ CHOV, VÝCVIK PRE POMOC NEVIDIACIM
- **VODIACÍ PES NIE JE HRAČKA**
- BEZ VEDOMIA MAJITEĽA PSA:
PSA NEKRMIŤ, NEDOTÝKAŤ SA HO,
NEROZPTYĽOVAŤ HO VOLANÍM
- **POMOC:** PONUKA VODY, ZAVEDENIE K MIESTU PRE VYVENČENIE SA PSA

INFORMOVANIE O TAKTILNÝCH VÝSTAVÁCH

- **INFORMOVANIE O REALIZOVANÝCH TAKTILNÝCH PROJEKTOCH A VÝSTAVÁCH NA PRVOM MIESTE**
- **AKTÍVNA SPOLUPRÁCA S ORGANIZÁCIAMI NEVIDIACICH A SLABOZRAKÝCH – V ČECHÁCH: SONS, TyfloCentrum**
- **VČASNÉ POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ CIEĽOVEJ SKUPINE PRE ZAISTENIE ZORGANIZOVANIA VÝLETOV A EXKURZIÍ**
- **VYUŽÍVANIE MODERNEJ KOMUNIKAČNEJ TECHNIKY**

SPÄTNÁ VÄZBA

- **REAKCIE NÁVŠTEVNÍKOV TAKTILNÝCH VÝSTAV, NÁMETY, PRIPOMIENKY, POŽIADAVKY, POCHVALY, POĎAKOVANIA**
- **PICHTOV PÍSACÍ STROJ, DIKTAFÓN, KONTAKT S KUSTÓDMI**
- **SPOLUPRÁCA ZRAKOVO ZNEVÝHODNENÝCH PRI PRÍPRAVE TAKTILNÝCH PROJEKTOV, EXPOZÍCIÍ A VÝSTAV**

NÁRODNÍ
MUZEUM

ĎAKUJEM ZA POZORNOST

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

Výstava *Ve stínu Olympu* bola pripravená v rámci projektu NAKI Archeologie na dosah, Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví.

Autor ďakuje riešiteľom projektu za poskytnutie fotografií z výstavy.

CENTRUM PRO PREZENTACI
KULTURNÍHO DĚDICTVÍ